

Trešdiena, 2013. gada 3. jūlijs

10. aicina Padomi un Komisiju, – tiklīdz tās saņems visus nepieciešamos pieteikumus no dalībvalstīm, – vēltīt visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu ātru un pienācīgu finansiālo palīdzību no ESSF līdzekļiem; uzsver, cik steidzami nepieciešams šim dabas katastrofas skartajām valstīm piešķirt finanšu palīdzību, izmantojot ESSF līdzekļus;
11. aicina Komisiju izstrādāt jaunu, vienkāršotu ESSF regulu, kas cita starpā dotu iespēju Komisijai nodrošināt maksājumus pa daļām, tiklīdz katastrofas skartā dalībvalsts iesniedz palīdzības pieprasījumu;
12. uzsver, ka ieguldījumiem plūdu novēršanai saskaņā ar attiecīgajām programmām ir nepieciešami pietiekami finanšu resursi un ka tie ir svarīgs līdzeklis, ar ko dalībvalstu valdībām sniedz iespēju izstrādāt un īstenot plūdu novēršanas politiku; uzsver, ka attiecībā uz ieguldījumiem katastrofu novēršanas atbalstam būtu jāievēro uz ekosistēmu balstīta pieeja;
13. pauž viedokli, ka katastrofu sekas atstāj negatīvu ietekmi uz ES finansējuma izmantošanu; prasa ievērot nepieciešamo elastīgumu saistībā ar pārplānošanu dalībvalstīs, sniedzot atbalstu skarto teritoriju atjaunošanā un vispiemērotāko projektu atlasē;
14. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, dalībvalstu valdībām un skarto teritoriju reģionālajām un vietējām pašvaldībām.

P7_TA(2013)0317

ES banku sektora struktūras pārveidošana

Eiropas Parlamenta 2013. gada 3. jūlija rezolūcija par ES banku sektora struktūras pārveidošanu (2013/2021(INI))

(2016/C 075/11)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Reglamenta 120. pantu,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 24. novembra Direktīvu 2010/76/ES, ar ko groza Direktīvu 2006/48/EK un Direktīvu 2006/49/EK attiecībā uz kapitāla prasībām, kas piemērojamas tirdzniecības portfelim un atkārtotai vērtspapirizācijai, un attiecībā uz atalgojuma politikas uzraudzības pārbaudi,
- ņemot vērā augsta līmeņa ekspertu grupas par ES banku sektora struktūras pārveidošanu (HLEG) 2012. gada 2. oktobra ziņojumu ⁽¹⁾,
- ņemot vērā G20 valstu 2009. gadā Londonā, 2011. gadā Kannās un 2013. gadā Maskavā notikušajās sanāksmēs pieņemtos secinājumus,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 16. septembra Direktīvu 2009/111/EK, ar ko groza Direktīvu 2006/48/EK, Direktīvu 2006/49/EK un Direktīvu 2007/64/EK attiecībā uz bankām, kuras saistītas ar galvenajām iestādēm, dažiem pašu kapitāla posteņiem, lieliem riska darījumiem, uzraudzības pasākumiem un krīzes pārvaldību, kā arī 2011. gada 20. jūlija priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par piekļuvi kredītiestāžu darbībai un kredītiestāžu un ieguldījumu sabiedrību konsultatīvo uzraudzību (COM(2011)0453) un Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par kredītiestāžu un ieguldījumu sabiedrību konsultatīvās uzraudzības prasībām (COM(2011)0452),

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/internal_market/bank/docs/high-level_expert_group/report_en.pdf

Trešdiena, 2013. gada 3. jūlijs

- ņemot vērā Komisijas 2012. gada 6. jūnija priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko izveido kredītiestāžu un ieguldījumu sabiedrību sanācības un noregulējuma režīmu un groza Padomes Direktīvas 77/91/EEK un 82/891/EEK, Direktīvas 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK un 2011/35/ES un Regulu (ES) Nr. 1093/2010 (COM(2012)0280),
  - ņemot vērā Eiropadomes 2012. gada 13. un 14. decembra secinājumus,
  - ņemot vērā Finanšu stabilitātes padomes 2011. gada oktobra ieteikumus par dokumentu “Finanšu iestāžu efektīva noregulējuma režīmu galvenie atribūti” un 2010. gada novembra ieteikumus par dokumentu “SIFI pārvaldības intensitāte un efektivitāte”,
  - ņemot vērā Bāzeles Banku uzraudzības komitejas 2011. gada novembra konsultatīvo dokumentu “Globālas sistēmiski svarīgas bankas: novērtējuma metodika un papildu prasības attiecībā uz zaudējumu absorbciju”,
  - ņemot vērā dalībvalstu un starptautiskās iniciatīvas banku sektora strukturālas reformas jomā, tostarp Francijas *Loi de séparation et de régulation des activités bancaires*, Vācijas *Trennbankengesetz*, Neatkarīgās banku komitejas ziņojumu un Vikera reformas Apvienotajā Karalistē, kā arī Volkera noteikumus Amerikas Savienotajās Valstīs,
  - ņemot vērā Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (ESAO) 2012. gada ziņojumu “Banku parāda netiešas garantijas: kāda ir situācija?”⁽¹⁾ un ESAO 2009. gada ziņojumu “Zilonis istabā – nepieciešamība tikt galā ar to, ko dara bankas”⁽²⁾;
  - ņemot vērā 2012. gada 20. novembra rezolūciju par paralēlo banku sistēmu⁽³⁾,
  - ņemot vērā Eurogrupas 2013. gada 25. marta paziņojumu par krīzi Kiprā⁽⁴⁾,
  - ņemot vērā Reglamenta 48. pantu,
  - ņemot vērā Ekonomikas un monetārās komitejas ziņojumu (A7-0231/2013),
- A. tā kā kopā ar *Northern Rock* rekapitalizāciju 2007. gadā kopš krīzes sākuma laikā no 2008. gada līdz 2011. gada beigām valsts atbalsts vairāk nekā EUR 1,6 triljonu apmērā (12,8 % no ES IKP) tika novirzīts finanšu nozarei un no tā apmēram EUR 1 080 miljardus atvēlēja garantijām, EUR 320 miljardus – rekapitalizācijas pasākumiem, EUR 120 miljardus – samazinātas vērtības aktīvu pasākumiem un EUR 90 miljardus – likviditātes pasākumiem⁽⁵⁾; tā kā Komisija pieprasīja veikt pamatīgu to banku restrukturizāciju, kuras saņem palīdzību, tostarp pārtraukt konkrētas darbības, lai nodrošinātu to turpmāko dzīvotspēju bez papildu atbalsta ar publiskā sektora līdzekļiem un lai mazinātu saņemto subsīdiju izraisītos konkurences traucējumus;
- B. tā kā šādi valsts finansēti glābšanas pasākumi ievērojami palielināja dalībvalstu parādsaistības;
- C. tā kā piecos gados, kas pagājuši kopš 2008. gada vispārējās ekonomikas un finanšu krīzes sākuma, daļēji ekonomiskā un fiskālā satvara neatbilstīgas īstenošanas dēļ un arī tādēļ, ka dalībvalstis bankām nodrošina subsīdijas un netiešās garantijas, ES ekonomikā turpinās recesija;

⁽¹⁾ <http://www.oecd.org/finance/financial-markets/Implicit-Guarantees-for-bank-debt.pdf>

⁽²⁾ <http://www.oecd.org/daf/fin/financial-markets/44357464.pdf>

⁽³⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0427.

⁽⁴⁾ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ecofin/136487.pdf

⁽⁵⁾ COM(2012)0778.

Trešdiena, 2013. gada 3. jūlijs

- D. tā kā ESAO savā 2012. gada ziņojumā lēš, ka netiešo valsts garantiju vērtība ES banku izmaksu ietaupījumu ziņā 2012. gadā ir aptuveni USD 100 miljardi, turklāt pastāv būtiskas atšķirības banku un dalībvalstu starpā, un lielākās ieguvējas ir lielākās bankas, jo īpaši, ja tās tiek uzskatītas par nestabilām, un bankas, kas darbojas dalībvalstīs ar augstāko suverēno kredītreitingu; tā kā ziņojumā arī konstatēts, ka šādas garantijas piešķirtas ne tikai bankām, kuras saskaņā ar Finanšu stabilitātes padomes (FSP) metodoloģiju klasificētas kā sistēmiski nozīmīgas finanšu iestādes (SIFI);
- E. tā kā finanšu krīzes pamatā bija vāja Eiropas regulatīvā sistēma un pārmērīga riska uzņemšanās, pārmērīga aizņemto līdzekļu izmantošana, nepietiekamas prasības attiecībā uz pašu kapitālu un likviditāti, vispārējās banku sistēmas pārmērīga sarežģītība, pārāk lieli banku sektori mazās tautsaimniecībās, kontroles un uzraudzības trūkums, pārmērīga atvasināto instrumentu tirdzniecības paplašināšanās, kļūdaini kredītreitinga aģentūru vērtējumi, pārmērīgas prēmiju sistēmas un nepietiekama riska pārvaldība, ko lielā mērā pastiprināja pārmērīgs riska darījumu ar nekustamo īpašumu īpatsvars, nevis darbības kapitāla tirgū, kā arī nepietiekama uzraudzība;
- F. tā kā būtiska nozīme bija un joprojām ir tam, ka, pieņemot starptautiskos finanšu pārskatu standartus, mazinājās grāmatvedības standartos ievērotā piesardzība, jo tiek pieļauts, ka bankas par saviem pārskatiem sniegušas atzinumus, kas ne vienmēr bijuši un ir patiesi un godīgi, jo īpaši atsaucoties uz SGS 39 par uzkrājumiem priekš nedrošajiem kredītiem;
- G. tā kā Eiropā riski uzkrājās arī no komercbankām, kas izsniedza kredītus nekustamā īpašuma sektorā, pamatojoties uz tuvredzīgu un kļūdainu riska pārvaldību;
- H. tā kā HLEG analizē uzsvērts, ka finanšu krīzes laikā neviens uzņēmējdarbības modelis nebija īpaši veiksmīgs vai īpaši neveiksmīgs;
- I. tā kā finanšu sektorā peļņa bieži vien tika privatizēta, bet risks un zaudējumi – nacionalizēti; tā kā sociālā tirgus ekonomikā riskam un atbildībai jābūt vienotiem;
- J. tā kā pašreizējais Eiropas banku sistēmas pēckrīzes vājums liecina par to, ka ir jāstiprina Eiropas finanšu uzraudzības un krīzes pārvaldības sistēma, tostarp jāveic atsevišķu banku strukturālās reformas, ekonomikas plašāka mēroga vajadzību nodrošināšanai;
- K. tā kā bankām nevajadzētu prevalēt pār sabiedrības interesēm;
- L. tā kā ASV 1933. gada *Glass-Steagall* akts par banku darbības nodalīšanu palīdzēja izkļūt no vissmagākās globālās finanšu krīzes, kāda novērota pirms pašreizējās krīzes, un tā kā kopš šā akta atcelšanas 1999. gadā bijis banku spekulatīvo investīciju un finansiālo neveiksmju ievērojams palielinājums;
- M. tā kā ir īstenotas vairākas nozīmīgas ES iniciatīvas, lai novērstu jaunu banku krīzi, uzlabotu nodokļu maksātāju un privāto un korporatīvo klientu aizsardzību un izveidotu stabilas un ilgtspējīgas maksājumu sistēmas;
- N. tā kā Komisijas sagatavotajā astotajā (2012. gada decembris) Patēriņa tirgu rezultātu pārskatā ir skaidri redzams, ka Eiropas Savienībā patērētāju uzticība banku sektora pakalpojumiem ir sasniegusi visu laiku zemāko līmeni;
- O. tā kā nesen izstrādātajā Kipras glābšanas pasākumu kopumā sākotnēji bija paredzēts nodoklis visiem banku noguldījumiem, tādējādi apdraudot uzticību šīs valsts noguldījumu garantiju sistēmai;
- P. tā kā Starptautisko norēķinu bankas pētījums liecina par to, ka pārmērīgi liels kādas valsts finanšu sektors var negatīvi ietekmēt ražīguma pieaugumu, ja privāto aizdevumu apjoms kā finanšu sektora lieluma rādītājs pārsniedz IKP un relatīvā nodarbinātība finanšu sektorā strauji pieaug, jo cilvēkresursi un finanšu resursi tiek atņemti citām darbības jomām ekonomikā ⁽¹⁾;

⁽¹⁾ "Reassessing the impact of finance on growth", Stephen G. Cecchetti un Enisse Kharroubi, Starptautisko norēķinu bankas Monetārā un ekonomikas nodaļa, 2012. gada jūlijs: www.bis.org/publ/work381.pdf

Trešdiena, 2013. gada 3. jūlijs

- Q. tā kā saistībā ar krīzi Kīprā Eurogrupa ir apstiprinājusi principu, kas paredz, ka, lai mazinātu nelīdzsvarotību banku sektorā un veicinātu finansiālo stabilitāti, būtu jāierobežo banku sektora lielums attiecībā pret dalībvalsts IKP, un no tā izriet, ka, ja nav pieejams ievērojams ES līmeņa finansējums situācijas atrisināšanai, nozares lieluma, sarežģītības un banku savstarpējās atkarības ierobežošana pozitīvi ietekmēs sistēmisko stabilitāti;
- R. tā kā finanšu iestāžu investīciju struktūru un klientu apkalpošanas struktūru nošķiršana vien neatrisina problēmu saistībā ar *SIFI* un attiecību starp Sanācijas un noregulējuma fonda lielumu, no vienas puses, un iestāžu, kas ir sistēmiski nozīmīgas kreditēšanai, maksājumiem un noguldījumiem, līdzsvaru, no otras puses;
- S. tā kā šķiet, ka pārejas process uz ilgtspējīgāku, mazākā mērā sistēmisku un dzīvotspējīgu banku sektoru dalībvalstīs atšķiras;
- T. tā kā *HLEG* secina, ka finanšu krīze ir parādījusi, ka Eiropas banku sektorā neviens konkrēts uzņēmējdarbības modelis nav bijis īpaši veiksmīgs vai īpaši neveiksmīgs; tā kā *HLEG* analizē tika konstatēta pārmērīga riska uzņemšanās – nereti tirgojoties ar ļoti sarežģītiem instrumentiem vai izsniedzot ar nekustamo īpašumu saistītus aizdevumus bez atbilstīga kapitāla nodrošinājuma, pārmērīga paļaušanās uz īstermiņa finansējumu un cieša saistība finanšu iestāžu starpā, kas radīja augstu sistēmiskā riska līmeni, veicinot finanšu krīzi;
- U. tā kā *HLEG* uzsver, ka vienkāršs apzīmējums, piemēram, komercbanka vai investīciju banka, pienācīgi neraksturo bankas uzņēmējdarbības modeli un tās darbības un riska līmeni; tā kā pastāv dažādi uzņēmējdarbības modeļi, kuru pamatā ir atšķirīgi galvenie kritēriji, piemēram, lielums, darbības, ienākumu gūšanas modelis, kapitāla un finansējuma struktūra, īpašumtiesības, korporatīvā struktūra un ģeogrāfiskais tvērums, un minētie modeļi laika gaitā ievērojami attīstījušies;
- V. tā kā ir kļuvis skaidrs, ka risks var rasties gan bankas klientu apkalpošanas struktūrā, gan arī investīciju struktūrā;
- W. tā kā Komisijas priekšlikumam būtu jānodrošina tāda uz principiem balstīta pieeja strukturālajām reformām Eiropas banku sektorā, kas atbilst spēkā esošajiem un jaunajiem Savienības tiesību aktiem finanšu pakalpojumu jomā un papildina tos; tā kā Eiropas Banku iestādei (EBI) būtu jāuzņemas galvenā loma, izstrādājot attiecīgos tehniskos standartus, lai nodrošinātu, ka kompetentās iestādes, tostarp Eiropas Centrālā banka (ECB), tos konsekventi piemēro un īsteno Savienībā;
- X. tā kā dalībvalstu banku sektoros vietējas un reģionāli vērstas decentralizētas institūcijas ir apliecinājušas savu stabilitāti un noderīgumu reālās ekonomikas finansēšanā;
- Y. tā kā jānodrošina, lai bankas turētu augstāku kapitāla līmeni, turklāt kapitālam jābūt labākas kvalitātes, kā arī veidotu lielākas likviditātes rezerves un nodrošinātu ilgāka termiņa finansējumu;
- Z. tā kā nav ne iespējams, ne vēlams veikt banku sadalīšanu tad, kad tās jau ir maksātnespējīgas, ir vajadzīgi efektīvi sanācijas un noregulējuma pasākumi, lai iestādes varētu izmantot uzticamu instrumentu kopumu, tostarp pagaidu banku, kas dotu tām iespēju pietiekami ātri un ātri iejaukties nestabilas vai maksātnespējīgas bankas darbībā, lai nodrošinātu šīs bankas būtiskāko finanšu un ekonomisko funkciju turpināšanu, vienlaikus maksimāli samazinot ietekmi uz finanšu stabilitāti un nodrošinot, ka attiecīgos zaudējumus sedz nevis nodokļu maksātāji vai noguldītāji, bet gan akcionāri un kreditori, kuri uzņēmušies risku, investējot attiecīgajā iestādē; tā kā citiem privātajiem uzņēmumiem šādi sanācijas un noregulējuma plāni nav nepieciešami, un tas norāda uz to, ka finanšu pakalpojumu tirgū pastāv īpaša problēma; tā kā, ja tirgus darbotos pareizi, finanšu iestādes varētu ciest neveiksmi, taču sanācijas un noregulējuma plāni nebūtu nepieciešami, kas nozīmē, ka problēmu pamatā ir finanšu iestāžu struktūra un savstarpējās saistības;
- AA. tā kā uzraudzības un noregulējuma iestādēm jāsniedz nepieciešamās pilnvaras, lai tās spētu efektīvi novērst kredītiestāžu noregulējamības traucējumus, un tā kā ir jāparedz, ka pašu banku uzdevums ir nodrošināt savas noregulējamības pierādīšanu; tā kā obligātu sanācijas un noregulējuma plānu ieviešana sniedz iespēju ietekmēt banku struktūru, samazināt iestāžu sarežģītību un ierobežot vai pārtraukt darbības nozares un produktus;

Trešdiena, 2013. gada 3. jūlijs

- AB. tā kā attiecībā uz daudzām bankām piešķirto netiešo garantiju izbeigšanu viens no Komisijas ierosinātajiem būtiskākajiem instrumentiem sanācijas un noregulējuma sistēmā ir iestāžu pilnvaras ieviest savlaicīgi, proti, labu laiku pirms bankas kļuvušas dzīvotnespējīgas, lai pieprasītu tām mainīt savu uzņēmējdarbības stratēģiju, lielumu vai riska profilu nolūkā panākt banku situācijas normalizēšanu, neprasot no valsts ārkārtas finansiālo atbalstu;
- AC. tā kā vairs nekad nedrīkstētu pieļaut, ka bankas kļūst tik lielas, ka to maksātspēja rada sistēmiskus riskus visai ekonomikai un tādēļ un valdībai un nodokļu maksātājiem tās jāglābj, un tā kā tādēļ ir jāatrisina pārlietu lielo sistēmisko banku problēma;
- AD. tā kā pat katrā atsevišķā dalībvalstī bankas vairs nedrīkst būt tik lielas, ka tās nacionālā valstī kļūst par sistēmisku risku un nodokļu maksātājiem ir jāsedz zaudējumi;
- AE. tā kā ES banku sektors joprojām ir ļoti koncentrēts, proti, 14 Eiropas banku grupas ir globālas sistēmiski nozīmīgas finanšu iestādes (*SIFI*) un 15 Eiropas bankām pieder 43 % tirgus (aktīvu apjoma ziņā) un tās veido 150 % no ES-27 IKP, turklāt atsevišķās dalībvalstīs šie īpatsvari ir vēl augstāki; tā kā banku lieluma attiecība pret IKP kopš 2000. gada ir trīskāršojusies, tā kā banku lieluma attiecība pret IKP ir daudzkārt palielinājusies Luksemburgā, Īrijā, Kiprā, Maltā un Lielbritānijā, tā kā Eiropas banku sektorā pastāv ļoti liela daudzveidība gan banku lieluma, gan arī uzņēmējdarbības modeļu ziņā,
- AF. tā kā līdz šim nav iegūti pierādījumi tam, ka nodalīšanas modelis varētu sniegt pozitīvu ieguldījumu, lai izvairītos no finanšu krīzes nākotnē vai lai mazinātu finanšu krīzes draudus;
- AG. tā kā patlaban valsts garantē un netieši subsidē visu finanšu sistēmu, izmantojot likviditātes atbalstu, noguldījumu garantiju sistēmas un nacionalizācijas programmas; tā kā valstij būtu jāgarantē pamatpakalpojumi, kas nodrošina reālās ekonomikas netraucētu darbību, piemēram, maksājumu sistēmas un konta pārtēriņa pakalpojumi; tā kā strukturālā reforma nozīmē vien to, ka valsts garantē tikai pamatpakalpojumus un pārējo pakalpojumu cenu nosaka tirgus;
- AH. tā kā kapitāla tirgiem jāspēj nodrošināt Eiropas finanšu vajadzības laikā, kad banku aizdevumi ir ļoti lielā mērā ierobežoti; tā kā Komisijas zaļajā grāmatā par Eiropas ekonomikas ilgtermiņa finansēšanu, lai mazinātu atkarību no banku finansējuma, atzīts, ka Eiropā jāuzlabo alternatīvu finansējuma avotu pieejamība, jo īpaši attīstot kapitāla tirgus alternatīvas;
- AI. tā kā banku nodrošinātais finansējums reālajai ekonomikai vairumā dalībvalstu ir ievērojami lielāks nekā Apvienotajā Karalistē vai Amerikas Savienotajās Valstīs;
- AJ. tā kā ļoti vēlams uzlabot Eiropas banku sektora konkurētspēju; tā kā normatīvo un regulatīvo prasību kopums banku sektorā, kas patiešām attaisnojams daudzu iemeslu dēļ, var radīt šķēršļus ienākšanai tirgū un tādējādi veicināt esošo banku grupu dominējošo stāvokļa nostiprināšanos;
- AK. tā kā ES banku sektors saskaras ar ļoti pamatīgām strukturālajām pārmaiņām, kas izriet no tirgus situācijas maiņas un visaptverošām regulējuma reformām, piemēram, Bāzele III noteikumu ieviešanas;
- AL. tā kā Neatkarīgās banku komitejas ziņojumā un Vikera reformās Apvienotajā Karalistē vairākkārt norādīts, ka tās ieteikumi attiecas uz politikas pieeju attiecībā uz Apvienotās Karalistes bankām,
1. atzinīgi vērtē *HLEG* analīzi un ieteikumus attiecībā uz banku reformu un uzskata tos par noderīgu ieguldījumu reformu sākšanā;
  2. atzinīgi vērtē Komisijas rīkoto 2013. gada 16. maija apspriedi par ES banku sektora struktūras pārveidošanu;
  3. uzskata, ka dalībvalstu pieņemtajām strukturālo reformu iniciatīvām ir nepieciešams ES satvars, lai saglabātu ES vienoto tirgu un nepieļautu tā fragmentāciju, vienlaikus respektējot dalībvalstu banku sistēmu modeļu dažādību;

Trešdiena, 2013. gada 3. jūlijs

4. uzskata, ka pašreiz notiekošās ES banku sektora reformas (tostarp Kapitāla prasību direktīva un regula, Sanācijas un noregulējuma direktīva, vienots uzraudzības mehānisms, Direktīva par noguldījumu garantiju sistēmām un iniciatīvas paralēlo banku jomā) ir būtiski svarīgas; atzinīgi vērtē Komisijas plānu izstrādāt ES banku sektora strukturālās reformas direktīvu, lai atrisinātu problēmas, kuru cēlonis ir tas, ka bankas ir pārāk lielas, lai ļautu tām bankrotēt, un uzsver, ka tai ir jāpapildina iepriekš uzskaitītās reformas;

5. uzstāj uz to, ka Komisijai ietekmes novērtējumā ir jāiekļauj arī HLEG, Volker, Vikcers, Francijas un Vācijas strukturālo reformu priekšlikumu novērtējums, jāuzskaita izdevumi, ko valsts finansēm un finanšu stabilitātei radīs ES reģistrētas bankas bankrots pašreizējās krīzes apstākļos, kā arī potenciālās izmaksas ES banku sektoram un potenciālā pozitīvā un negatīvā ietekme uz reālo ekonomiku, turklāt tai ir jāsniedz informācija par pašreizējā ES universālā banku sistēmas modeļa īpašībām, tostarp visu ES darbojošos banku lielumu, bilancēm attiecībā uz klientu apkalpošanu un investīciju darbībām un iespējamām tiešām garantijām, ko bankām dod dalībvalstis; uzstāj uz to, ka Komisijai šis novērtējums, kur vien iespējams, ir jāpapildina ar kvantitatīvu analīzi, lai ņemtu vērā dalībvalstu atšķirīgās banku sistēmas;

6. atgādina Komisijai par EBI un ECB izdoto brīdinājumu, ka finanšu inovācijas var negatīvi ietekmēt strukturālo reformu mērķus, un uzstāj, ka strukturālās reformas ir regulāri jāpārbauda ⁽¹⁾;

7. mudina Komisiju nākt klajā ar leģislatīvu priekšlikumu ēnu banku sektora regulēšanai, kurā tiktu ņemti vērā notiekošās banku sektora strukturālās reformas principi;

8. uzskata, ka visu banku sistēmas strukturālo reformu mērķim ir jābūt izveidot drošu, stabilu, efektīvu un lietderīgu banku sistēmu, kas darbojas konkurētspējīgā tirgus ekonomikā un kalpo reālās ekonomikas, klientu un patērētāju vajadzībām ar ekonomikas cikla starpniecību; uzskata, ka strukturālajai reformai ir jāveicina ekonomikas izaugsme, atbalstot kredītu izsniegšanu ekonomikā, it īpaši MVU un jaundibinātiem uzņēmumiem, jānodrošina lielāka noturība pret iespējamām finanšu krīzēm, jāatjauno ticība un uzticēšanās bankām, jānovērš riski, kas apdraud publiskās finanses, un jāpanāk izmaiņas banku darbības kultūrā;

A. Strukturālās reformas principi

9. uzskata, ka strukturālajai reformai ir jābalstās uz šādiem principiem:

- pārlietu liels risks ir jāsamazina, jānodrošina konkurence, jāsamazina sarežģītība un jāierobežo savstarpējā sasaistītība, nodrošinot, ka būtiski svarīgās darbības, tostarp ar kredītiem, maksājumiem, noguldījumiem un citiem klientu apkalpošanas aspektiem saistītās darbības ir nodalītas no nebūtiskajām riskantajām darbībām;
- jāuzlabo korporatīvā pārvaldība un jārada stimuli bankām veidot pārredzamas organizatoriskās struktūras, palielināt pārskatatbildību un nostiprināt atbildīgu un noturīgu atalgojumu sistēmu;
- jāļauj efektīvi veikt banku sanāciju un noregulējumu, nodrošinot, ka tad, kad bankas vairs nav iespējams glābt, tām var ļaut bankrotēt un/vai situāciju risina pienācīgā veidā, nepiesaistot nodokļu maksātāju līdzekļus banku glābšanai;
- būtiski svarīgie kredītēšanas, noguldījumu un maksājumu pakalpojumi tiek nodrošināti tādā veidā, lai tos neskartu operacionālas problēmas, finanšu zaudējumi, finansējuma trūkums vai reputācijai nodarīts kaitējums, ko izraisījuši investīciju struktūras sanācija vai likvidācija;
- jāievēro konkurētspējīgas tirgus ekonomikas nosacījumi, proti, riskantai tirdzniecībai un ieguldījumiem nedrīkstētu piešķirt nepārprotamas garantijas vai subsīdijas, izmantot apdrošinātus noguldījumus vai glābt ar nodokļu maksātāju līdzekļiem, un jāievēro, ka nevis kredītēšanas un noguldījumu darbības, bet tirdzniecības un investīciju darbības ir saistītas ar riskiem un attiecīgām izmaksām;

⁽¹⁾ <http://www.eba.europa.eu/cebs/media/Publications/Other%20Publications/Opinions/EBA-BS-2012-219-opinion-on-HLG-Liikanen-report-2-.pdf> un http://www.ecb.int/pub/pdf/other/120128_eurosystem_contributionen.pdf

Trešdiena, 2013. gada 3. jūlijs

- visām banku darbībām jābūt nodrošinātām ar pienācīgu kapitālu, aizņemto kapitālu un likviditāti;
  - atsevišķām struktūrām ir jābūt katrai saviem finansējuma avotiem, un kapitālu un likviditāti nedrīkst nepamatoti un bez vajadzības pārvietot no vienas struktūras uz citu; noteikumiem par pienācīgu kapitālu, aizņemto kapitālu un likviditāti ir jābūt piemērotiem attiecīgu darbību uzņēmējdarbības modeļiem, tostarp jānosaka prasība par atsevišķām bilancēm un ierobežojumi attiecībā uz būtisko kredītēšanas un noguldījumu darbību pakļaušanu nebūtiskajām tirdzniecības un investīciju darbībām banku grupā vai ārpus tās;
10. mudina Komisiju ņemt vērā ECB priekšlikumu noteikt skaidrus un piemērojamus nodalīšanas kritērijus; uzsver, ka ar nodalīšanu ir jāsaģlabā ES vienotais tirgus un jāizvairās no tā fragmentācijas, vienlaikus respektējot dalībvalstu banku sistēmu modeļu dažādību ⁽¹⁾;
11. uzsver, ka ir jānovērtē sistēmiskais risks, ko rada gan īpaši nodalītās struktūras, gan grupa kopumā, pilnībā ņemot vērā ārpusbilances riska darījumus;
12. mudina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, ka pilnībā tiek piemērota Sanācijas un noregulējuma direktīva; mudina Komisiju, EBI un dalībvalstis pārliecināties, ka bankām ir skaidras un uzticamas risku pārvaldības sistēmas un uzticamas krīžu pārvarēšanas sistēmas, kurās ir ietverts pietiekams kapitāls kredītu, maksājumu un noguldījumu darbību veikšanai, iekšējās rekapitalizācijas saistību un likvidu aktīvi, lai bankas bankrota gadījumā varētu saglabāt noguldītāju piekļuvi līdzekļiem, pasargāt būtiskās darbības (īpaši kredītēšanas, maksājumu un noguldījumu darbības) no haotiskas bankrotēšanas riska un veikt savlaicīgu naudas izmaksu noguldītājiem;
13. mudina Komisiju, EBI un kompetentās iestādes, balstoties uz kapitāla prasību un sanācijas un noregulējuma tiesību aktiem, nodrošināt, lai tiktu pienācīgi diferencētas prasības, kuras attiecinā uz kapitālu, aizņemto kapitālu, iekšējās rekapitalizācijas saistībām, pienācīgām kapitāla rezervēm un likviditāti nodalītajās struktūrās, liekot uzsvāru uz augstākām kapitāla prasībām, ko izvirza nebūtiskām riskantām darbībām;

B. Korporatīvā pārvaldība

14. aicina Komisiju savā rūpīgi izstrādātajā ietekmes novērtējumā par iespējamo sadalīšanu un alternatīvām, apsvērt HLEG ziņojumā iekļautos priekšlikumus par korporatīvo pārvaldību, tostarp par a) pārvaldības un kontroles mehānismiem, b) riska pārvaldību, c) stimulu shēmām, d) informēšanu par risku un e) sankcijām;
15. aicina Komisiju īstenot Parlamenta 2011. gada 11. maija rezolūcijā par finanšu iestāžu korporatīvo pārvaldību izklāstītos ieteikumus ⁽²⁾;
16. uzskata, ka nesen pieņemtā direktīva par kredītiestāžu un ieguldījumu sabiedrību konsultatīvo uzraudzību ietver atbilstošas pamatnostādnes attiecībā uz prasībām par banku pārvaldību, tostarp par izpildfunkcijas veicošajiem un neveicošajiem banku padomes locekļiem;
17. mudina Komisiju palīdzēt panākt vienošanos par ierosināto Noguldījumu garantiju sistēmu direktīvu un uzlabot patērētāju aizsardzību, ieviešot atvieglojumus prioritāti ("depositor preference");
18. aicina Komisiju iekļaut noteikumus, ar kuriem nosaka pienākumu visiem izpildfunkcijas veicošiem padomes locekļiem kādā bankas struktūrā kā izpildfunkcijas veicošiem padomes locekļiem atbildēt tikai par attiecīgo bankas struktūru;
19. mudina Komisiju iekļaut stingrākus noteikumus par padomju locekļu personīgu pārskatatbildību un atbildību; šajā sakarā ierosina Komisijai pētīt, kā veicināt atgriešanos pie partnerības modeļa uzņēmuma pārvaldībā. īpaši ar investīcijām saistīto banku darbību jomā;

⁽¹⁾ http://www.ecb.int/pub/pdf/other/120128_eurosystem_contributionen.pdf.

⁽²⁾ OV C 377 E, 7.12.2012., 7. lpp.

Trešdiena, 2013. gada 3. jūlijs

20. mudina Komisiju un EBI nodrošināt, ka pilnībā un konsekventi tiek piemērots kapitāla prasību tiesiskais regulējums, īpaši attiecībā uz kompensācijām un atalgojumu; aicina EBI un Komisiju iesniegt Parlamentam un Padomei ikgadēju pārskatu par attiecīgo noteikumu īstenošanu un izpildi dalībvalstīs; mudina Komisiju arī turpmāk reformēt banku atlīdzības un atalgojuma kultūru, par prioritāti nosakot ilgtermiņa stimulus attiecībā uz mainīgo atalgojumu, kuru laikposmā līdz aiziešanai pensijā izmaksātu ar lielākiem intervāliem, kā arī veicināt atalgojumu politikas pārredzamību, iekļaujot vismaz paskaidrojumus un novērtējumus par iekšējām atlīdzības starpībām, attiecīgām izmaiņām un salīdzinājām sektora novirzēm;
21. mudina Komisiju, EBI un kompetentās iestādes nodrošināt, lai izstrādājot atalgojuma sistēmas, naudas vietā saskaņā ar Kapitāla prasību direktīvas noteikumiem tiktu galvenokārt sekmēta tādu instrumentu izmantošana kā obligācijas, attiecībā uz kurām zaudējumi būtu jāsedz pašiem to īpašniekiem, un akcijas. komisijas maksa vai uz vērtību balstītas vienības;
22. mudina Komisiju, EBI un kompetentās iestādes nodrošināt, lai saskaņā ar Kapitāla prasību tiesiskā regulējuma noteikumiem atlīdzības un atalgojuma sistēmas visos līmeņos atspoguļotu vispārējo uzņēmējdarbības sekmīgumu un lai ar tām galvenokārt varētu nodrošināt klientu kvalitatīvu apkalpošanu un ilgtermiņa finanšu stabilitāti, nevis īstermiņa peļņu;
23. mudina Komisiju paredzēt normas par juridisko un fizisko personu efektīvu, preventīvu un samērīgu sodīšanas kārtību un soda līmeņu un informācijas par šo noteikumu pārkāpējiem publicēšanu;
24. mudina Komisiju pieņemt noteikumus par kompetentajām iestādēm un vajadzības gadījumā par vienoto uzraudzības mehānismu (VUM), lai tiktu ievēroti strukturālās reformas principi;
25. aicina Komisiju ierosināt, lai kompetentajām uzraudzības iestādēm, tostarp VUM, būtu atbilstoši līdzekļi un resursi;
26. mudina Komisiju veikt pētījumu, lai nodrošinātu, ka finanšu iestādēs izmantotie grāmatvedības standarti sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par banku finansiālo stāvokli; norāda, ka investoriem pārskati ir galvenais informācijas avots, kas ļauj saprast, vai uzņēmums kā concerns darbojas vai nedarbojas; norāda, ka revidenti var apstiprināt tikai patiesus un skaidrus pārskatus neatkarīgi no finanšu standartiem, ko izmantojuši finanšu pārskatu sagatavotāji; uzskata, ka gadījumā, ja revidenti šaubās par to, vai uzņēmums kā concerns darbojas, viņiem nevajadzētu apstiprināt uzņēmuma pārskatus, pat ja tie ir izstrādāti saskaņā ar grāmatvedības standartiem; norāda, ka tomēr tam vajadzētu veicināt labāku pārvaldību attiecīgajā uzņēmumā; norāda, ka starptautiskie finanšu pārskatu standarti ne vienmēr sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par pārskatiem, ko apliecina vairāku banku sabrukums, neskatoties uz to, ka revidenti bija apstiprinājuši attiecīgo banku pārskatus;

C. Godīgas un ilgtspējīgas konkurences veicināšana

27. uzsver, ka ir nepieciešama efektīva, godīga un stabila konkurence, lai saglabātu labi funkcionējošu un efektīvu banku sektoru, kas veicina reālās ekonomikas finansēšanu, nodrošinot vispārēju piekļuvi banku pakalpojumiem un samazinot banku pakalpojumu izmaksas; šajā sakarā uzsver, ka uzraudzības noteikumos cita starpā būtu jāņem vērā attiecīgo iestāžu riska profils, reģionālais mērogs un darbības modelis;
28. mudina Komisiju un dalībvalstis sadarboties, lai sekmētu ES banku sektora lielāku dažādību, atbalstot un sekmējot vairāk uz klientiem vērstu banku uzņēmējdarbību, piemēram, izmantojot kooperatīva, celtniecības sabiedrības, savstarpējas aizdošanas, kolektīvā finansējuma un krājaizdevu sabiedrību modeļus, pievēršot uzmanību tam, lai būtu pārredzama informācija par dažādajiem riska līmeņiem, kuriem klienti ir pakļauti;
29. norāda, ka lielākas Eiropas banku sistēmas konkurences un stabilitātes nodrošināšanai ir nepieciešams efektīvi risināt jautājumu par sistēmiski svarīgām iestādēm (bankām, kas ir pārāk liels, lai pieļautu to bankrotu), kuru problēmas saasināja finanšu krīzes negatīvās sekas, racionalizējot banku grupu darījumu apmērus un samazinot savstarpēju atkarību grupas iekšienē;

Trešdiena, 2013. gada 3. jūlijs

30. mudina Komisiju rast veidus, kā likumdošanas iniciatīvās atbalstīt un veicināt "attiecību aizdošanu" vai "aizdošanu uz zināšanu pamata". Šo procesu mērķim būtu jābūt izvairīties no "atķeksēšanas" pieejas un tā vietā vērst uzmanību uz profesionālo un ētisko apmācību tiem, kas darbojas kā starpnieki vai aizdevēji darījumiem;

31. mudina dalībvalstis, Komisiju un kompetentās iestādes izvirzīt sev par skaidru mērķi efektīvas konkurences veicināšanu un nodrošināšanu un sekmēt ES banku sektora dažādību un orientāciju un patērētājiem;

32. aicina Komisiju nākt klajā ar pasākumiem, lai **ieviestu kontu pārnesamību un** veicinātu tādu tīmekļa vietņu pieejamību, kas ļauj klientiem salīdzināt gan dažādu banku cenas, gan banku finansiālo izturību, tā uzlabojot disciplīnu ar patērētāju informētu pāreju no vienas bankas pie otras un palīdzot uzlabot patērētāju izvēli banku sektorā, ko var panākt samazinot uzņēmējdarbības sākšanas un izbeigšanas šķēršļus un piemērojot samērīgus noteikumus tirgus jaunajiem dalībniekiem;

33. aicina Komisiju iesniegt to nepieciešamo strukturālo reformu priekšlikumus, kas ir vispārīgi izklāstīti šajā ziņojumā, kurā vienlaikus ir saglabāta iekšējā tirgus viengabalainība un ievērota valstu banku sistēmu dažādība, un nodrošināta spēcīga EBI loma, lai nodrošinātu pareizu piemērošanu visā Savienībā;

o
o o

34. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei un Komisijai.

P7_TA(2013)0318

2011. gada ziņojums par ES finansiālo interešu aizsardzību – cīņa pret krāpšanu

Eiropas Parlamenta 2013. gada 3. jūlija rezolūcija par 2011. gada ziņojumu par ES finansiālo interešu aizsardzību – cīņa pret krāpšanu (2012/2285(INI))

(2016/C 075/12)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā rezolūcijas par iepriekšējiem Komisijas un Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai (OLAF) gada ziņojumiem,

— ņemot vērā Komisijas ziņojumu Padomei un Eiropas Parlamentam "Eiropas Savienības finansiālo interešu aizsardzība – cīņa pret krāpšanu – 2011. gada ziņojums" (COM(2012)0408) un tā pavaddokumentus (SWD(2012)0227, SWD(2012)0228, SWD(2012)0229 un SWD(2012)0230) ⁽¹⁾,

— ņemot vērā OLAF ziņojumu – 2011. gada ziņojums ⁽²⁾,

— ņemot vērā Revīzijas palātas gada pārskatu par budžeta izpildi 2011. finanšu gadā, ar iestāžu atbildēm ⁽³⁾,

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/anti_fraud/documents/reports-commission/2011_en.pdf

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/anti_fraud/documents/reports-commission/2011_en.pdf

⁽³⁾ OV C 344, 12.11.2012., 1. lpp.